

Keiser Augustus og verdens ånd

Vi skal i denne julebetragtning særlig stanse ved de forskjellige navn og personer som nevnes for oss i [Luk 2,1-20](#) og på den måte forsøke å trenge inn i julens budskap.

Den første vi møter er keiser Augustus. Han er en av de store og mektige menn i verdenshistorien. Han var en fremragende politiker og leder, og hadde på den tid Jesus ble født vært keiser i romerriket i snart tretti år. Han var den første egentlige keiser i romerriket.

Augustus var en dyktig organisator. Han hadde organisert forsvaret med streng orden og disiplin, og han hadde ordnet lovverket og utnevnt personer til å styre i de forskjellige provinser i sitt store rike. Mange av disse var dyktige embetsfolk. En av dem var Kvirinius, landshøvdingen i Syria. En annen var Herodes den store, konge i provinsen Judea.

Augustus ville ha rede på hvor mange innbyggere som bodde i hans rike. Det var den første innskrivningen i Kvirinius' tid som landshøvding, får vi vite. Og alle mennesker i hele romerriket, fra alle byer og landsbyer skulle skrives i manntall.

Den Hellige Ånd har ikke nevnt disse personer og begivenheter uten grunn. Alt i Skriften har sin bestemte hensikt.

Med disse personer og begivenheter tidfestes nøyaktig Jesu fødsel. Vi står altså overfor et historisk faktum, en begivenhet som har skjedd i vår egen tid og slekt. Når Gud handler med oss fortapte mennesker til frelse, griper han inn i og handler i vår egen tid og historie. Vi møter i juleevangeliet en som står over alle konger og herskere på jorden, og som styrer og leder alt etter sitt evige råd til frelse.

Videre beskrives gjennom disse personer og begivenheter med korte og enkle ord alt som gjelder for å være noe i denne verden. Keiseren og romerriket representerer verdens ånd. Etter menneskeslektens fall i synd har mennesket alltid strevd etter å bli lagt merke til, å bli noe i denne verden og få innflytelse og makt. Hver av oss kan kjenne seg igjen i det som lød da Babels tårn ble bygget: *"La oss gjøre oss et navn."* ([1Mos 11,4](#)).

I virkeligheten er dette antikrists ånd som står Herren og hans Messias imot. I [Salme 2](#) hører vi hvordan denne ånd dypest sett ønsker å riste av seg alt som har med Gud og hans frelse å gjøre.

Slik er du og jeg etter vår natur. Etter syndefallet fikk vi en stolt og høyreist natur som vil opp og fram, gjerne på bekostning av andre, dyrker seg selv og som trakter etter å være noe i denne verden. En natur som aldri vil bli liten, aldri vil bli satt til side, aldri vil innrømme feil og aldri ydmykes og bøye seg. Jesu ord til sine disipler er fremmed for vår natur: *"Den som vil være stor blant dere, han skal være de andres tjener"*. ([Mat 20,26](#)).

Josef og Maria

Mot alt dette som gjelder for å være noe i denne verden og som vi møter gjennom keiser Augustus, stilles fram for oss noe ganske smått og ynkelig.

Det er som Gud vil si at når han vil gjøre noe stort og veldig som ingen noen sinne har hørt eller sett, da bruker han mennesker som ikke regnes for å være noen verdens ting. Da bruker han små og ydmyke syndere.

Mens Augustus sitter i Roma og administrerer et av tidenes største og mektigste riker, aner han intet

om Guds planer, og det veldige som var i ferd med å skje i en avkrok av hans rike, langt utenfor Romas glans og herlighet.

Det blir så påtagelig. I skyggen av alt dette store og veldige, får vi høre om bygningsarbeideren Josef som *”drog opp fra Galilea, fra byen Nasaret, til Judea, til Davids by, som heter Betlehem, fordi han var av Davids hus og ætt, for å la seg innskrive sammen med Maria, sin trolovede, som var med barn.”* ([Luk 2,4-5](#))

Josef og Maria kom fra det minste av alle folk på jorden. Under ørkenvandringen sier Herren til israelfolket ([5Mos 7,7](#)): *”Ikke fordi dere var større enn alle andre folk, fant Herren behag i dere, så han utvalgte dere. For dere er det minste av alle folkene.”*

Josef kom ikke engang fra den største av stammene i dette folket. I [Sal 78,67-68](#) står det at Herren forkastet Efraims stamme som var den mektigste av stammene, og utvalgte Juda stamme.

Men da var det vel en ren og hellig slekt verdens frelser lot seg føde inn i? Den som har lest sin Bibel vet noe ganske annet.

Hvordan var det Josefs stamfar Juda i sin tid førte slekten videre? Vi kjenner fortellingen fra 1 Mosebok. Det står så levende fortalt hvordan Juda gikk av veien for en skjøge som satt der. For et kje fikk han en natt sammen med denne kvinnen, som i virkeligheten var hans egen svigerdatter, Tamar. De fikk sønnen Peres. Slik førte Juda slekten videre.

Og vi vet hvordan David en tid senere fikk barn med Urias hustru Batseba. Ved dette fikk David både mord og hor på sin samvittighet. Og av de mange kongene i Davids ætt som Matteus nevner i Mat 1 var de fleste ugudelige. Les bare den redselsfulle historien om Manasse i [2 Krøn 33](#) (jfr. [Jer 15,4](#)).

I det minste av alle folk, i den lille landsbyen Betlehem og i en syndig slekt fødes Jesus til jord. Slik blir han en av oss, dog uten synd, for å bære vår synd og bli den annen Adam, som skulle stilles fram for Gud i menneskeslektens sted og bøte den skade og elendighet den første Adam førte oss inn i.

Når Gud skal frelse menneskeslekten, setter han alt som gjelder noe i denne verden til side. På den måten åpenbarer han sin makt, sin herlighet, sin rikdom og sin visdom. Og når han skal åpenbare dette bruker han det som er svakt og skrøpelig.

Det som er noe i denne verdens øyner, forkastes av Herren. Men det som ingenting er i denne verden, det bruker Herren. De som ydmyker seg under hans veldige hånd, dem gir han nåde, men de stolte står han imot. Slik gjør Gud det for at hans navn skal bli stort og æren alene hans.

Messias - Herren

Mens det nå skjedde at Maria og Josef var i Betlehem for å la seg innskrive i manntall, måtte Maria føde. De dro så raskt de kunne til et herberge der i nærheten.

Men der var det helt fullt, så de måtte ta inn i en stall som lå like ved. For nå måtte Maria føde. Barnet kom, og Maria pakket det inn i tøystykker og la det i en krybbe.

Ser du Guds visdom? Menneskeslektens største og mektigste person, det er nesten dårskap å si det slik, for han var samtidig Gud fra evighet, ble født i en stall, i en dyrekrybbe, innpakket i tøystykker. Stikk i strid med vår menneskelige natur og tankegang.

Dette er Herrens måte å skjule sin herlighet og storhet for de vise og forstandige, de som i sitt forhold til Gud er noe i sine egne øyne. Men han åpenbarer sin storhet og frelse for de umyndige, de fattige i ånden, de som ingenting er i seg selv.

Derfor ropes ikke dette store frelsens budskap ut i Romas gater, heller ikke i tempelet i Jerusalem, men for noen fattige hyrder som gjette flokken ute på Betlehemsmarkene:

”Det var noen gjeterer der på stedet som var ute på marken og holdt nattevakt over sin hjord. Og se, en Herrens engel stod hos dem, og Herrens herlighet lyste om dem. Og de ble meget forferdet. Men engelen sa til dem: Frykt ikke! For se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket. I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren – i Davids by. Og dette skal dere ha til tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt og ligger i en krybbe.”

Fra Jesus kommer inn i denne verden til han dør på korset, er det slike som ikke regnes for noe i denne verden som får lov til å tro og ta imot frelsens store budskap. Gjeteryrket var det usleste man kunne tenke seg. Røveren på korset var foraktet av alle, en forbryter og ugjerningsmann. Men disse får av nåde tro og ta imot dette gledens budskap.

”Det er ikke de friske som trenger lege, men de som har ondt. Jeg er ikke kommet for å kalle rettferdige, men syndere til omvendelse.” ([Mark 2,17](#)).

Likevel er dette gledens budskap et budskap for alle mennesker på jorden, både små og store, fattige og rike, trell og fri, menn og kvinner. *”Se, jeg forkynner dere en stor glede – en glede for alt folket.”* ([Luk 2,10](#)). Det vil si for alle mennesker, også for deg som leser dette, hvem du enn måtte være.

Jeg vet ikke om du synes du har mye å glede deg over. Det er bra om du har det. Det er mange her i verden som menneskelig talt ikke har så mye å glede seg over.

Men selv den som ikke har en eneste ting å glede seg over rent menneskelig sett, selv for det menneske er dette en stor glede. Hva slags glede er dette?

”I dag er det født dere en frelser, som er Messias, Herren.” ([Luk 2,11](#)) Det er gleden.

Ja, men er det noen glede da? Hva nytte kan jeg ha av en frelser? Jeg har det i grunnen bra. Har all velstand, rikdom, travelhet og opptatthet med det jordiske, gjort at vi har mistet av syne de virkelige realiteter i tilværelsen som alt dreier seg om? Nemlig at for alle mennesker står det om ett av to: evig liv hos Gud, eller evig fortapelse i helvetes gru.

Saken er at slik som jeg er i meg selv, er jeg evig fortapt. Alle står vi under Guds vrede og dom. Det er ikke spørsmål om jeg føler det slik, opplever eller ser det slik. Realiteten er at enten jeg tror det eller ikke, føler det eller ikke, så er jeg fortapt i meg selv. Og skulle han ha straffet meg som jeg hadde fortjent, hadde jeg kommet til helvete.

Men nå har det kommet en frelser, som er Messias, Herren. Han bar alle verdens synder opp på korset og tok den straffen som vi skulle ha tatt.

Dette skal også du få lov til å tro. Han har fullført frelsesverket, alt er ferdig for deg. Kan du tenke deg noen større glede enn dette?

*”Jeg gjerne palmegrene vil om din krybbe strø,
for deg, for deg alene jeg leve vil og dø.
Kom, la min sjel dog finne sin rette gledes stund,
at du er født her inne i hjertes dypegrunn.”*
(Brorson).

(Af Konrad Fjell - [Bibelsk Tro nr.6/2012](#) - Shafan 01-12-12)